

4+1-päivä eli keskustakampuksen kirjastoväkeä Kerkon joulukahveilla

Vielä aivan joulun kynnyksellä (20.12.) keskustakampuskirjastojen väkeä kerääntyi Metsätaloon Kerkon joulukahveille. Joulukahveilla eli 4+1-tilaisuudessa hahmoteltiin kk-kirjastojen lähitulevaisuutta: taivalta kohti Kaisa-taloa ja yhteiseloä uudessa toimintaympäristössä.

Ajatus tyhy-henkisestä iltapäivästä oli alun perin syntynyt keskustakampuskirjastojen hallintotiimissä. Tilaisuuden tarkoitus ja ohjelma täsmentyivät myöhemmin palaverissa, johon kirjastonjohtaja *Eeva Laurilan* ja allekirjoittaneen lisäksi osallistuivat myös koulutussuunnittelija *Sirkku Liukkonen* ja psykologi, työyhteisökonsultti *Leena Voutilainen*, joulukahvien päävetäjä. Samassa yhteydessä todettiin, että 4+1 -tilaisuus voisi myös toimia yhteistyötiimien kehittämispäivän ”korvaavana” ohjelmana. Lisäksi tiimiväkeä laajemmalle yleisölle tarjoutuisi mahdollisuus kahvitteluun ja keskusteluun orientoitumisesta tulevaan.

Keskustelua kirjastolaitoksen rakenteellisesta kehittämisestä oli toki vuoden mittaan ollut, mutta aiempiin kuulemis- ja keskustelutilaisuuksiin nähden haettiin hieman toisenlaista lähestymistapaa. Voitaisiinko välillä pohtia, mitä on elämä strategioiden ja suunnitelmien takana? Millainen olisikaan ruohonjuuritason näköala aiheeseen?

Kuva: Valtiotieteellisen tiedekunnan kirjaston informaattikko Terttu Turunen havainnollistaa tulevan kirjastotoiminnan tasoa. Tertun vasemmalla puolella Marjaana Orkoneva (selin); osittain kuvassa myös akvaariota isännöivä Jussi Kajaste.

Toiveista ja odotuksista epäilyksen häivähdyksiin

Uuden kirjastoyhteisön arki monine käytäntöineen, kampuskirjastoon (ja sen tiloihin) kohdistuvat odotukset ja toiveet, vanhan työskulttuurin vaaliminen ja uuden muotoutuminen sekä muutamat muut teemat nousivat esiin iltapäivän keskusteluissa. Isoja teemoja avattiin allekirjoittaneen johdatteluna *akvaario*-keskustelussa, jossa kaksi opiskelijakirjastolaista sekä kolme eri tiedekuntakirjastojen työntekijää kertoivat näkemyksistään. Tunnelma oli välitön, ja muukin väki eli *ulkorengas* pääsi kommentoimaan monimuotoista keskustelua, joka jatkui vuolaana vielä kahvitauon ja vierailu-puheenvuoron jälkeen.

Tunnelma vapautuu akvaariossa: kirjastonhoitaja Päivi Kaiponen (hum. tdk:n kirjasto) ja Opiskelijakirjaston Marja Kosonen (sivuttain). Takana ulkorengas Minna Helander (käytt. tdk:n kirjasto) sekä kirjastonjohtajat Tuula Ruhanen (käytt. tdk:n kirjasto) ja Liisa Rajamäki (teol. tdk:n kirjasto) tarkkailevat tilannetta.

Tilaisuuden viimeisellä tunnilla muutaman hengen pienryhmiltä saatiin varsin konkreettisia ehdotuksia toiminnan järjestämisestä siirtymävaiheessa. Mitä kaikkea olisi hyvä ottaa huomioon ennen *Kaisa*-talon muuttoa? Väkeä

tuntuivat askarruttavan esimerkiksi kokoelma- ja lainapolitiikka, henkilöstön tarve (mm. siviilipalvelumiesten käyttö), nykyisten hallinnollisten tehtävien kartoittaminen ja *Minervan* rooli tulevassa suunnittelussa.

Kampuskirjastosuunnitelmassa puolestaan huolestuttivat mm. tiedotuksen toimivuus, päällekkäiset työt, työtilaratkaisut ja työntekijöiden keskinäinen kilpailu viroista. Tulevassa muutoksessa nähtiin tietysti hyvääkin. Se voisi mahdollistaa mm. työprosessien järjeistämisen ja ammattitaidon kasaantumisen. Kampuskirjastolla voisi olla vahva asema yliopiston sisällä, ja siitä voisi tulla jopa kansainvälisesti merkittävä kirjasto. Lisäksi aukioloaikoja voisi laajentaa, ja kirjasto voisi tuottaa monipuolista kulttuuri- ja näyttelytoimintaa.

Oikeustieteellisen tiedekunnan kirjaston aktiivista väkeä, vasemmalta: tietopalvelusihteeri Arja Niskala, informaatikko Kati Syvälahti ja kirjastonhoitaja Marjaana Orkoneva.

Viesti Meilahden kampukselta

Tilaisuuden vieraaksi saapunut kirjastonjohtaja *Pirjo Rajakiili* käsitteli puheenvuorossaan Terkon yhdistämisen vaiheita. Klinikka- ja laitoskirjastojen yhdistäminen vaatii Rajakiilin mukaan paljon työtä ja vuoropuhelua eri tahojen välillä. Prosessia voikin pitää melkoisena haasteena sekä työntekijöille että johtajuudelle, ja Rajakiili pitikin tärkeänä keskinäisen luottamuksen saavuttamista. Sen edellytyksenä on työntekijöiden avoin kuuntelu mm. kehityskeskusteluissa, joihin täytyy varata runsaasti aikaa.

Meilahdessa uuteen työympäristöön sopeutuminen saattoi lähteä liikkeelle asteittaisesta totuttautumisesta. Siirtymistä helpotti esimerkiksi se, että työtä oli jonkin aikaa mahdollista tehdä sekä vanhassa että uudessa kirjastoyksikössä.

Rajakiilin mainitsevat haasteet ymmärretään varmaan keskustakampuksellakin, jonka erilaisista kirjastoyhteisöistä löytyy alalla pitkään olleita osajia. Yhdistämissä ja keskittämisiäkkin on ollut – muistetaanhan viime vuosilta ainakin *humanistisen tiedekunnan kirjaston* järjestelyt. Humanisteilla onkin yhä pienehköjä toimipaikkoja, jotka ovat keskittyneet joko muutamaaan tai vain yhteen tieteenalaan. Näidenkin alojen

erityisosaamisen turvaaminen mietitytti muutamia paikalla olleita. Toisaalta *Minervan* asema on omalla tavallaan haastava, koska käyttäytymistieteiden kirjasto jää ainakin toistaiseksi Siltavuorenpenkereelle. Tilaisuudessa muistutettiin Minervan kytkemisestä mukaan suunnitteluun.

Loppukeskustelussa tähdennettiin mm. henkilöstön tasapuolisia kouluttautumismahdollisuuksia ja korostettiin myös eettisen säännösten merkitystä. Olisikin toivottavaa, että yliopisto osoittaisi arvostavansa työntekijöitään. Kannustavana esimerkkinä mainittiin *Turun kaupunginkirjasto*, jonka uuden pääkirjastorakennuksen suunnitteluun työyhteisö oli aktiivisesti osallistunut. Puhuttiin myös *siirtymäriitistä*, joka helpottaisi sopeutumista uuteen. Jokainen voisi tuoda mukanaan jotakin omaa uuteen työyhteisöön, esimerkiksi jonkin itselleen rakkaan esineen.

On joka tapauksessa ilmeistä, ettei uusi työkuultuuri tai -yhteisö muotoudu kovin nopeasti, vaan monen (vanhan työyhteisön) arvot, käytännöt ja kirjoittamattomat säännöt voivat vaikuttaa taustalla vielä kauan. Kuitenkin loppuvaikutelmaksi jäi se, että kaikki onnistumisen edellytykset ovat nyt olemassa. Tarvitaan vain riittävästi aikaa - sehän tuntuu usein projektin loppuvaiheessa tiivistyvän. Lähtölaskenta on jo alkanut...

Teksti:

Jussi Kajaste
Osastosihteeri
Valtiotieteellisen tiedekunnan kirjasto
puh. 191 23361
jussi.kajaste[AT]helsinki.fi

Kuvat:

Jussi Omaheimo
Verkkotoimittaja
Opiskelijakirjasto
puh. 191 24040
jussi.omaheimo[AT]helsinki.fi